

Grauwe Kiekendief
Kenniscentrum Akkervogels

Handleiding Integrale Roofvogeltelling

Google Earth

Grauwe Kiekendief - Kenniscentrum Akkervogels

Handleiding Integrale Roofvogeltelling

© Stichting Grauwe Kiekendief - Kenniscentrum Akkervogels, februari 2021

Stichting Grauwe Kiekendief - Kenniscentrum Akkervogels

Postadres: Postbus 46, 9679 ZG Scheemda

Bezoekadres: Nassaustraat 14, 9671 BW Winschoten

info@grauwekiekendief.nl | www.grauwekiekendief.nl

Omslagfoto: Route Integrale Roofvogeltelling. Inzet: Ruigpootbuizerd. © André Eijkenaar.

Inhoud

Inleiding	4
Methode	5
De telling	5
Invoer waarnemingen	6
Getelde route downloaden en mailen	7

Inleiding

In 2012 is Grauwe Kiekendief - Kenniscentrum Akkervogels (GKA) gestart met het twee keer per winter organiseren van een Integrale Roofvogel telling. In eerste instantie om vooral die gebieden in beeld te krijgen waar een wintergast als de ruigpootbuizerd verblijft en om een idee te krijgen van de aantal aanwezige ruigpootbuizerds. Uiteindelijk zijn het mooie momentopnames geworden om het voorkomen van alle roofvogels en muizeneters over een zo'n groot mogelijk gebied tegelijk in kaart te brengen. Het is interessant om te weten welke soorten waar en in welke gebieden en aantallen overwinteren in Nederland. Inzichten hierin kunnen ons helpen met het beschermen van soorten en gerichte maatregelen te nemen ter verbetering van de winteroverleving. Ook komt er zo zicht op verschillen tussen de winters. Daarnaast is het gewoon ook erg leuk om te doen, en is er altijd kans op leuke en/of bijzondere waarnemingen.

De telgegevens kunnen in het veld direct digitaal ingevoerd in ObsMapp, iObs of op een kaart ingetekend en nadien thuis via de website van Waarneming.nl ingevoerd worden.

Methode

De tellingen vinden plaats in het laatste weekend van februari en het derde weekend van december. Vooraf wordt er een uitnodiging verstuurd en geplaatst op Facebook en Twitter waarna men zich kan aanmelden. In overleg met GKA wordt er een gebied bepaald, die waar mogelijk aansluit bij een al bestaand telgebied.

De telling

Doorkruis systematisch het aangewezen gebied per auto, fiets of te voet. Per auto of fiets: rijdt zoveel mogelijk alle weggetjes af. Met de auto: rij daar waar mogelijk en zonder dat het gevaar oplevert voor jezelf en medeweggebruikers zo'n 40 - 50 km per uur. Sta regelmatig stil, afhankelijk van de openheid van het landschap ongeveer om de 500 meter. Scan alle percelen, slootkanten en begroeiing en noteer alle roofvogels en muizeneters (zoals o.a. reigers, ooievaars). Noteer zover dat te zien is per vogel: geslacht, gedrag, (bijv. jagend), klee en vegetatie. Andere leuke waarnemingen mogen natuurlijk ook ingevoerd worden.

Noteer al je waarnemingen van roofvogels, uilen en reigers via een app (ObsMapp/Android of iObs/Apple) of op een kaart. De apps zijn te downloaden op je mobiele telefoon of tablet. Op een kaartje je waarnemingen intekenen kan ook. Via de mail sturen we je een kaartje toe. De telgegevens kunnen na de telling vanaf de kaart via de computer op Waarneming.nl ingevoerd worden, of als je daar geen account wilt hebben dan kunnen wij dat voor je doen.

Om gebruik te maken van ObsMapp of iObs heb je een account nodig bij Waarneming.nl. [Registratie](#) kan via een online registratieformulier. Kijk bij *Instellingen* van je mobiele app om in te loggen met je account.

Op Waarneming.nl nog geen lidmaatschap voor GKA aangemaakt? Meld je dan aub nu aan!

Als je via ons account in Waarneming.nl een lidmaatschap aangaat met GKA dan krijgen we de mogelijkheid om je telgegevens tegelijk met die van alle anderen te downloaden. Daarnaast is er ook de mogelijkheid om in de App de afgelegde route op te slaan. Dat geeft een goed overzicht van de dekking van de getelde gebieden en de afstanden die zijn afgelegd. Hoe dat in te stellen zie uitleg verderop in deze handleiding.

Aanmaken van een lidmaatschap doe je zo:

- ➔ Zorg dat je bent ingelogd op Waarneming.nl en ga naar deze pagina:
<https://waarneming.nl/organizations/2562/>
- ➔ Je kunt dan lid worden van ons account door op de groene knop toetreden te klikken.

Invoer waarnemingen

ObsMapp

Start ObsMapp en ga naar *Route/punttelling* → kies *Start route*. Daarna verschijnt het standaard invoerscherm. In de blauwe balk selecteer je een soort, en rechtsboven op de locatiepin klikken om exacte locatie waar je de vogel zag in te geven.

Noteer zoveel mogelijk gegevens en schrijf in *Toelichting* de vegetatie, klik tenslotte op *Opslaan*.

Voor meer informatie over invoer via ObsMapp zie de handleiding: <http://waarneming.nl/pda/obsmap/obsmap.html>

Aan het einde van de route ga je weer terug naar het beginscherm naar *Route/punttelling* en kies voor *Stop route*. Nadat je de route hebt afgesloten kun je de waarnemingen later thuis *uploaden* vanuit hetzelfde scherm (zie vakje naast *Route/punttelling*) naar Waarneming.nl.

iObs

Start iObs en klik op de *drie streepjes* linksboven → kies *Tellingen*. Klik vervolgens op het *Plusteken* rechtsonder en daarna op *Routetelling* en *Start routetelling*. Daarna verschijnt het standaard invoerscherm.

Selecteer een soort en klik boven op de locatiepin om de exacte locatie waar je de vogel zag in te geven.

Noteer zoveel mogelijk gegevens en schrijf in *Toelichting* de vegetatie, klik tenslotte op *Bewaar*.

Voor meer informatie over invoer via iObs zie de handleiding: <https://iobs.observation.org/nl/introductie>

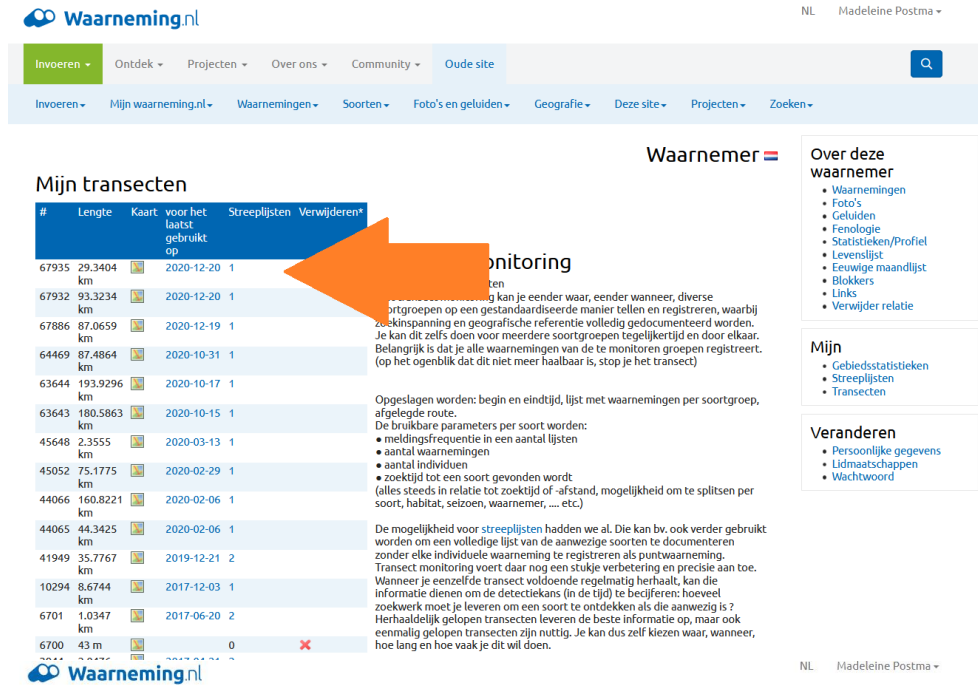
Aan het einde van de route klik je op het oranje knipperende icoontje bovenaan je scherm. Vervolgens klik je rechtsboven op *Stop*. Nadat je de route hebt afgesloten kun je de waarnemingen later thuis *uploaden* naar Waarneming.nl.

Belangrijk!! Voer kwetsbare waarnemingen in onder embargo.

Dit geldt bijvoorbeeld voor velduilen, slaapplaatsen van kiekendieven, en nestelende roofvogels (bijv. havik). Kies in de app bij de betreffende soort voor *Embargo*, en selecteer vervolgens een datum verder in de toekomst. Je kan er ook voor kiezen deze waarnemingen niet in te voeren en ze rechtstreeks aan ons te mailen/melden.

Getelde route downloaden en mailen

Om de route als een bestand te kunnen *downloaden* en op te sturen ga je naar de website van Waarneming.nl. Kies voor *Oude website* → *Mijn waarnemingen.nl* → *Mijn Transecten* daar klik je op de datum van de telling, je krijgt dan een lijst te zien van je waarnemingen en een kaartje.

Mijn transecten

#	Lengte	Kaart voor het laatste gebruik op	Streeplijsten	Verwijderen*
67935	29.3404 km		2020-12-20	1
67932	93.3234 km		2020-12-20	1
67886	87.0659 km		2020-12-19	1
64469	87.4864 km		2020-10-31	1
63644	193.9296 km		2020-10-17	1
63643	180.5863 km		2020-10-15	1
45648	2.3555 km		2020-03-13	1
45052	75.1775 km		2020-02-29	1
44066	160.8221 km		2020-02-06	1
44065	44.3425 km		2020-02-06	1
41949	35.7767 km		2019-12-21	2
10294	8.6744 km		2017-12-03	1
6701	1.0347 km		2017-06-20	2
6700	43 m			0

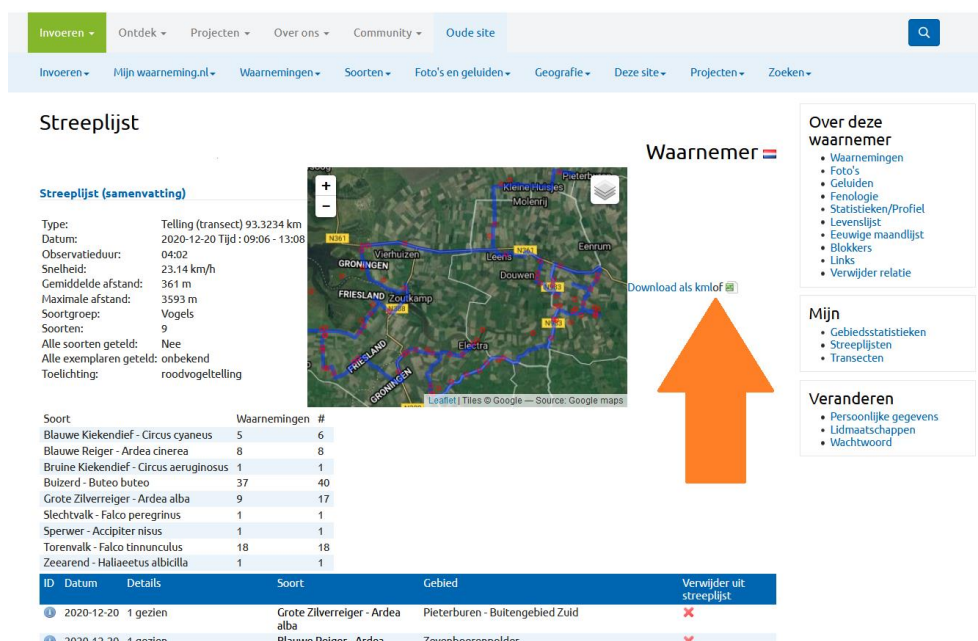
Monitoring

Transect monitoring kan je eender waar, eender wanneer, diverse soortgroepen op een gestandaardiseerde manier tellen en registreren, waarbij zoekspanning en geografische referentie volledig gedocumenteerd worden. Je kan dit zelfs doen voor meerdere soortgroepen tegelijkertijd en door elkaar. Belangrijk is dat je alle waarnemingen van de te monitoren groepen registreert. (op het ogenblik dat dit niet meer haalbaar is, stop je het transect)

Opgeslagen worden: begin en eindtijd, lijst met waarnemingen per soortgroep, afgelegde route. De bruikbare parameters per soort worden:

- meldingsfrequentie in een aantal lijsten
- aantal waarnemingen
- aantal individuen
- zoektijd tot een soort gevonden wordt (alles steeds in relatie tot zoektijd of -afstand, mogelijkheid om te splitsen per soort, habitat, seizoen, waarnemer, ... etc)

De mogelijkheid voor streeplijsten hadden we al. Die kan bv. ook verder gebruikt worden om een volledige lijst van de aanwezige soorten te documenteren zonder elke individuele waarneming te registreren als puntwaarneming. Transect monitoring voert daar nog een stukje verbetering en precisie aan toe. Wanneer je eenzelfde transect voldoende regelmatig herhaalt, kan die informatie dienen om de detectiekans (in de tijd) te becijferen: hoeveel zoekwerk moet je leveren om een soort te ontdekken als die aanwezig is? Herhaaldelijk gelopen transecten leveren de beste informatie op, maar ook eenmalig gelopen transecten zijn nuttig. Je kan dus zelf kiezen waar, wanneer, hoe lang en hoe vaak je dit wil doen.

Streeplijst

Streeplijst (samenvatting)

Type: Telling (transect) 93.3234 km
 Datum: 2020-12-20 Tijd: 09:06 - 13:08
 Observatieduur: 04:02
 Snelheid: 23.14 km/h
 Gemiddelde afstand: 361 m
 Maximale afstand: 3593 m
 Soortgroep: Vogels
 Soorten: 9
 Alle soorten geteld: Nee
 Alle exemplaren geteld: onbekend
 Toelichting: roodvogeltelling

Download als kml

Soort	Waarnemingen	#
Blauwe Kiekendief - Circus cyaneus	5	6
Blauwe Reiger - Ardea cinerea	8	8
Bruine Kiekendief - Circus aeruginosus	1	1
Bulzerd - Buteo buteo	37	40
Grote Zilverreiger - Ardea alba	9	17
Slechtvalk - Falco peregrinus	1	1
Sperwer - Accipiter nisus	1	1
Torenvalk - Falco tinnunculus	18	18
Zeearend - Haliaeetus albicilla	1	1

Download de gegevens als kml

ID	Datum	Details	Soort	Gebied	Verwijder uit streeplijst
67932	2020-12-20	1 gezien	Grote Zilverreiger - Ardea alba	Pieterburen - Buitengebied Zuid	
67935	2020-12-20	1 gezien	Blauwe Reiger - Ardea cinerea	Zwanhoevenpolder	

Rechts naast het kaartje op *Download de gegevens als kml* klikken. Dit bestand kan je dan via een mailtje naar GKA sturen. Mocht je geen lidmaatschap bij Waarneming.nl met GKA willen aanmaken (zie pagina 5) dan graag ook op het icoontje voor *Exporteer eigen waarnemingen* klikken en dit csv-bestand samen met het kml-bestand meesturen.

Zin gekregen om het veld in te gaan om roofvogels en andere muizeneters te tellen? Heb je na al deze informatie nog vragen? Of loop je gaande je telling nog ergens tegenaan?

Neem dan contact op met:

Jitty Hakkert

06 46024964 | jitty.hakkert@grauwekiekendief.nl

Succes en veel plezier in het veld!

